

kateri naj konjerejci pokažejo, kako so znali vaditi in uriti svoje konje. Posestniki najurnejših konj bodo pa dobili visoke premije ali dobitke ter bodo tako počeščeni pred vsem svetom. Korist konjskih dirk je torej ta, da izpodbujajo kmetovalca rediti hitre in zatorej več vredne konje. Konečno pa pristavljamo, da hočemo v tem listu tudi še popisati, kako se vrše take dirke, in, ako se bode pokazalo, da se naši konjerejci zanimajo za to reč, skrbela bode kmetijska družba tudi za to, da dobimo v deželo ruskih trabskih žrebcev, ki po vesoljnem svetu slove zaradi svoje hitrosti.

Škropilnica za trte.

V 23. letošnji številki našega lista poučili smo vinarje, kako naj ravnajo s trtami, da jih ozdravijo od strupene rose. Rekli smo, da jih je najbolje škropiti z zmesjo od bakrenega vitrijola (galice) in apna. V podobici 1. v današnjem listu kažemo našim bralcem tako škropilnico, in sicer Allweilerjevo. Ta škropilnica je kaj rabna, lično in trdno izdelana ter prši tekočino z veliko silo in jako fino razdeljeno na trte. Vsled teh njenih lastnosti je zelo lahko ž njo škropiti, in potrebuje se zelo malo tekočine, kar je za velike vinograde, ki so zelo oddaljeni, posebno dobro. Na oralo vinograda treba 2 do 3 hektolitre tekočine. Kmetijska družba mora v svoji drevesnici škropiti hruške, ker jim tudi neka glivska bolezen škoduje. V ta namen rabi omenjeno škropilnico in je zelo zadovoljna ž njo. Le eno napako ima, in ta je njena visoka cena. Škropilnica stoji namreč 27 gld. 50 kr. Kdor jo pa naroči pri Ivanu Wegschaidler-jii v Ptuji po naši družbi, dobi jo pa 1 gld. ceneje.

Podoba 1.

Nekoliko besed o paši in o zeleni klaji.

Vsekakor in po pravici je paša živini narurna in nje zdravju najugodnejša krma, in zato boljša od klaje. Po pašnikih se žival svobodno giblje po svežem, zmerom zdravem zraku ter odbira izmed mnogovrstnih zelišč tistih, ki jej najbolj ugajajo. Zatorej vpliva vztrajno bivanje na planem zelo močno na zdravje in veselo prospevanje živali. Vsakdanje sprehajanje po pašnikih pospešuje hitro pretvarjanje snovi v živalskem telesu ter pretvarja vso hrano v kri in meso. Važno je pomniti, da se po pašnikih živali vedno le zmerno gibajo, sprehajajo in letajo, nikoli pa ne toliko, da bi opešale. Nekateri jih preveč naganjajo. Vsled tega so močno utrujene, tako da nečejo žreti, dokler se ne odpočijejo. Kdor tako ravna, škoduje svoji živini, ker jo preveč muči s preveliko hojo in naganjanjem. Tega ni bati se na

pašnikih. Živali letajo, kolikor jim se ljubi in njih zdravju ugaja.

Ne da se pa tajiti, da ne bi zganjanje na pašo imelo svojih slabih strani. Mnogo jih je, na primer: prevelika vročina, deževje, neenakomerna krma, zdaj je prebujna, zdaj prepusta in prepičla. Časih zmanka pitne vode, in dostikrat so pašniki predaleč od hleva. Živali pridejo tukaj v marsikatero nezgode in nesreče, katerih po hlevih dobro izogibljejo. Po pašnikih nalezejo živali dostikrat bolezni, katerih po hlevih nikoli ne dobijo. Nadalje pripominamo, da živali veliko laže in hitreje pomagamo, če v hlevu zbolijo, nego na paši. Toda živali pogrešajo po hlevih blagodejnega svežega zraka in prostega gibanja po njem. Vrh tega se lotijo živali po hlevih tudi bolezni, ki jih po pašnikih ni.

Zatorej moramo reči, da ima oboje nekaj ugodnega, a tudi nekaj neugodnega, namreč zganjanje na pašnike in zadržavanje živine po hlevih. Kdor pa reč prav presodi, priznaval bode, da se nezgode po pašnikih dajo mnogo laže skrbeti in zmanjšati. Vremenskim izpremembam se privadi sleharno živinče polagamo ter postane za nje manj občutljivo. Kdor vrlo pazi, odvrčal bode uspešno tudi vsakojake bolezni, katerih živali navadno dobivajo na paši, vsaj njih število lahko skrbimo.

Z ozirom na vzrejo zlasti plemenske in vprežne živine, ima paša veliko prednost mimo klaje v hlevu, ker v takih slučajih je gledati najprvo na prirodi primerno rast in ugodno krmljenje mlade živine. Polaganje po hlevih pa ima zopet drugih prednosti: živali dobivajo hrane enakomerno in določeno množino, česar na paši ni, pa tudi biti ne more.

(Dalje nasled.)

Razne reči.

* Zakaj Gorenjcem spomladi burja rž jemlje? Pred nekoliko leti slišal sem vsako spomlad skoro vse kmetovalce tožiti: letos bomo morali ovsen kruh jesti. Na vprašanje, zakaj, odgovarjali so mi: burja nam je vso rž vzela. Seveda mi ta odgovor nij bil razumen, a spominal sem se ga kasneje večkrat, ko sem uže vzroke pozvedel, zakaj burja ravno rž jemlje. Malokateri kraj na Slovenskem ima prve spomladanske dni toliko mrzlih vetrov, izimši Vipavo, kakor ravno Gorenjsko. Precej ko sneg skopni, začena burja pihati; močna ni, pa mrzla je; ona posuši poprej zmrzlo polje hitro in pokonča v tem času rž in tudi pšenico. Vzrok temu je to: zemlja je bila, ko je bil sneg skopnel, zmrzla, za 2 palca včasih še več, od spodnjega sveta vzdignena. Ravno v tej globočini imata pa rž in pšenica svoje korenike. Ko se zmrzlina nekoliko zmanjša, vzdiguje se zemlja najbolj in vleče s seboj rž in pšenico na kvišku; tako sta ti rastlini v nevarnosti, da se jima korenike ne odtrgajo, ker se vedno nekoliko korenin vsake rastline drži spodnjih tal. Da se je zemlja zaradi mraza vzdignila, vsak lahko

*